

240/1-2

98

a hírből

a hírből

XXX. évfolyam

151. szám.

Szombat, 1898. július 2.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

| | | | |
|-------------|----|---|------|
| Egész évre | 10 | — | kr. |
| Félévre | 5 | " | " |
| Negyedévre | 2 | " | 50 " |
| Egy hónapra | 1 | " | " |

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHANYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször.
hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden
den külön beiktatásért 30 kr.

Debreczen, 1898. jul. 2.

A magyar nemzeti művelődés apostolai, az országos középiskolai tanáregyesület tagjai közgyűlésük megtartása végett városunkba érkeznek, hogy, mielőtt az annyira megérdemelt pihenésnek enyhe napjait megizlelnék, még egyszer áldozzanak, nagy ünnepélyes áldozattal, a tudományoknak örök tűzü oltárán.

Ebben az esztendőben ezt a mi szeretett városunkat, a magyar nemzeti műveltségnek legősibb, s az örvendetes számmal emelkedő újabb focusok mellett is, még ma is, a legmesszebbre ragyogó világitó tornyát választották gyülekezési helyökül.

Tisztelettel és szeretettel köszöntjük őket a magyar reformátusság fővárosában, a melyet nem mi, hanem a százados közvélemény nevezett el az «iskolák városá»-nak.

Csakugyan, ha széllyel nézünk szeretett hazánk áldott téerein, nem találjuk mássát ennek a mi szép városunknak; nem találunk olyat, a melyet tisztán és kizárólag a benne lobogó belső tűz, a tudomány csodatévő ereje, az igaz műveltség emelt volna ekkora nagyságra.

Ez az ős kollegium, s az abból kiáradó honépítő szellem szülte, nevelte, gyarapította s neveli, gyarapítja ma is ennek a mi városunknak jóhírére — nevét, anyagi erejét s szellemi-erkölcsi jelentőségét.

Lehet-e hát csodálkozni azon, hogy a most városunkba sereglő tanári respublikát városunk egész lakossága a megérdemelt tisztelet és szeretet ünneplő érzésével köszönti s tárt karokkal fogadja vendégszerető tűzhelyéhez?

Hiszen, ha nem így cselekednék, önmagát szégyenlené, dicső multját tagadná meg s jövődjére felől támasztana méltó aggodalmat.

Ha van közönség, a mely adósnak érezi magát e műveltség önfeláldozó bajnokai, a tanárvilág iránt, ez a mi közönségünk olyan. De adós voltát nem csak érzi, hanem tetteiben is meg akarja, meg szokta, meg tudja mutatni.

De természetesen csak a maga módja, a maga jelleme szerint.

Ez a mi közönségünk tulnyomó többségében a puritán kálvinista egyház hívei közé tartozik, minden dolgában a szívében élő nagy elvek szerint jár el.

Titeket is, most közénk érkező tisztelt vendégeink azzal az őseinkről szent örökségképpen ránk maradt puritán egyszerűséggel fogadunk, mely nem a hűhót hajhászsa, hanem szívét nyitja meg szerettei előtt s keble melegével enyhíti azt, aki bizalommal és szeretettel közeledik feléje.

Ti ekképpen közeledtek, hisz rokonok közé jöttök. Rokonokká avat bennünket a kölcsönös szeretet, a melyet vizsgálódás, a mélyreható kutatás, az igaz tudomány és műveltség nagy érdekei iránt ti is, mi is viseltetünk.

E kölcsönös szeretetben találkozzanak szíveink, s a mig közöttünk leszte, éreztétek magatokat valósággal itt hon s eltávozván vigyetek rólunk jó véleményt otthonotokba.

Tanácskozásaitok elé, melyekben a magyar közoktatás, a magyar műveltség annyi életkérdését hozzatok szőnyegre, örülünk annak a lelki épülésnek és gyarapodásnak, a mely szíves közléseitekből legelső sorban és legbővebb mértékben éppen mi nekünk jut majd osztályrészül.

Még egyszer, szívünk teljességéből, igaz szeretettel köszöntünk benneteket városunk falai között s lelkesüften mondjuk:

Isten hozott!

Dr. Nagy Zsigmond.

Az országos tanargyülés.

— A program. —

Debreczen jul. 2.

Julius 4-én Hétfőn.

A közgyűlés első napja.

D. e. 8 órákor igazgatósági ülés.

9 órákor közgyűlés a collegium disztermében.

Napirend.

I. Beöthy Zsolt elnöki megnyitó beszéde. Üdvözlések.

II. Hivatalos jelentések:

Négyessy László főtitkár évi jelentése.

Müller József pénztáros évi jelentése.

Tiber Ágost évi jelentése a segélyző alap pénztáráról.

A pénztárvizsgáló bizottság jelentése.

III. Az egyesület ügyrendjének tárgyalása.

IV. Indítványok.

1. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok két pontjának módosítása tárgyában.

2. Rombauer Emil indítványa a vallás és közokt. minisztériumhoz intézendő évi összefoglaló jelentések rendszeresítése tárgyában.

3. A pápai tanári kör indítványa a felekezeti tanárok nyugdíjügye tárgyában.

4. Bozoki Endre indítványa a középiskolák elnevezése tárgyában.

5. Egyéb esetleg felmerülhető indítványok.

11. órákor Csokonai Vitéz Mihály szobrát koszorúzzák meg.

Délben a város díszbédét ad. A délutáni idő a város nevezetességeinek megtekintésével telik el. Este a városi dalegyüttes rendez dal és zeneestélyt a vendégek tiszteletére a nagyterden.

Julius 5-én, kedden.

A közgyűlés második napja.

D. e. 9 órákor közgyűlés ugyanott.

Napirend:

Előadások:

1. Dóczi Imre: Az egységes jogosítású középiskoláról.

2. Szuppan Vilmos: A felsőbb leányiskolák reformjáról.

3. Beke Manó: Új középiskolák felállításának kérdése.

4. Pályi Sándor: A Szabad Liceum működése.

Indítványok. — Pénztárvizsgálók kiküldése.

A közgyűlés berekesztése.

1 és fél órákor ebéd az Angol királyné vendéglőben. A debreczeni ev. ref. egyház és főiskola megvendégeli a tanáregyesület tagjait. Ebéd után a színház, városi zenede, torna-sarnok, arvházak, közkórház és izr. templom megtekintése.

Julius 6-án, szerdán.

A Hortobágy megtekintése.

8 órákor külön vonattal indulás a Hortobágyra, 10—12 óráig kocson a gulyák, méneseik megtekintése, 12 órákor ebéd a hortobágyi csárdában, mely alkalommal Debreczen sz. kir. város közönsége megvendégeli a tanáregyesület tagjait.

3 óra 46 perczkor visszatérés rendez szemelyvonaton, melyen az arézképes igazolványok érvényesek. Érkezés 5 óra 36 perczkor.

Julius 7-én, esütörtökön.

Reggel 4 órákor indulás Nagy-Bányára, érkezés 10 óra 22 perczkor. — A város megtekintése után a Széchenyi ligetben ebéd D. u. 3 órákor indulás kocson a Fernezevölgyi kohók megtekintésére, innen este atkozás Felső-Bányára. Megszállás, vacsora.

Julius 8-án, pénteken.

Szeggel 5 órákor indulás a Fekete-hegyi menedékházhoz, (3 órai gyaloglás) d. e. 8 órákor a Magyarországi Kárpát-egyesület által újonnan felállított menedékház felavatása. — Villásreggeli. — Felmenetel az 1243 m. magas feketehegyi csúcsra (1 óra). Estefelől szállás Felső-Bányára. — Vacsora. — Meghalás.

Főhívás Debreczen szab. kir. városa közönségéhez!

Az orsz. középiskolai tanáregyesület Debreczen szab. kir. városa meghívására körünkben fogja tartani közgyűlését f. évi jul. 4—5. napjain. Debreczen lelkes és művelt polgárainak ismét alkalmuk lesz ragyogtani a közmondásos magyar vendégszeretetet, ismét fényes tanulságot tehetnek azon hagyományos érdeklődésről és aldozni kész buzgóságról, melylyel a közművelődés iránt mindenha viseltettek.

A magyar vendégszeretben bizva, a debreceni közönség élénk érdeklődését ismerve, fordulunk most polgártársainkhoz, kivált a törvényhatósági bizottság tagjaihoz az egyházak és tanintézetek vezetőihez, általában véve a debreczeni művelt társadalom összes tagjaihoz, hogy szíves készséggel támogassák a rendező nagy bizottságot mely az orsz. középiskolai tanáregyesület Debreczen régi jó híréhez és a vendégül hívott tanárság nagy tekintélyéhez és fontos hivatásához méltóan akarja fogadni. Az ország minden tájáról, a Lajtha és az Olt mentéről, a Tatra aljából és az Alduna vidékéről seregelnék össze a magyar műveltség lelkes munkásai, a magyar ifjuságnak hazafias és tudós nevelői, hogy az iskolai év lezárásával itt tanaeskozzanak a tanítás kérdéséről, a tanárság ügyeiről, hogy megismerkedjenek a legmagyarabb város, Debreczen sz. kir. városa közönségével, közhasznú intézményeivel, kulturális és gazdasági fejlettségével.

Tisztelt polgártársaink! Mindnyájan óhajtuk hogy a hazai tanárok itt tartózkodásának napjai ünnepnapok legyenek, **L o b o g ó z z a t o k f e l t e h a t a v e n d é g l a t a s n a p j a i r a h á z a i t o k a t, g y ű l j e t e k m e n t ő l n a g y o b b s z a m b a n j u l i u s 3-án este 6 óra 50 perczkor a pálya udvarra, a m i k o r a t a n a r e g y e s ű l e t v e z e t ő s é g é t f o g a d j u k h i v a t a l o s a n, v e g y e t e k r e s z t a v e n d é g e k t i s z t e l é t e r e j u l i u s 4-én és 5-én rendezendő dísz ebédeken, t a r t s a t o k v e l ű k a k ö z g y ű l e s t k ö v e t ő h o r t o b á g y i k i r á n d u l a s r a, l e g y e t e k m i n d e n ű t t e t t j e l e n, a h o l k e d v e s v e n d é g e i n k ü n n e p e s e n e g y ű t t v a n n a k, v a g y a h o l h i v a t a l o s l á t o g a t á s t v e g e z n e k, i g y a C s o k o n a i s z o b o r m e g k o s z o r u z a s á n a l, a d a l e g y e s ű l e t n a g y e r d e i h a n g v e r s e n y é n, a z i s k o l a k é s k ö z i n t e z e t e k m e g t e k i n t é s e a l k a l m á v a l.**

Szóval tegyük otthonná Debreczen városát a körünkbe érkező vendégekre nézve, — tegyük ünnepé, — a kultura ünnepevé az országos középiskolai tanáregyesület közgyűlését Debreczen művelt közönsége részére.

Debreczen 1898 július 1.

A rendező nagy bizottság.

*

Tudni valók a közgyűlési tagok s a kirándulók figyelmébe:

1. Reszvételi jegyet a július 4 és 5. napjain tartandó díszebédekre a nem tanáregyesületi tagok Szent-Királyi Tivadar díszmű kereskedésében vagy az illető vendéglőben válthatnak 8 frtért.

2. A hortobágyi kirándulásra a tanáregyesületi tagok, vasut és ebéd-jegyeiket Sinka Sándor ev. ref. főgymn. igazgatónál kapják kézhez, a nem tagok Szent-Királyi-Tivadar díszmű kereskedésében vagy Király Gyula városi tanácsosnál válthatják ki. Menetjegy 60 kr, ebédjegy 1 frt 50 kr.

3. A nagy és felső-bányai kirándulásra az ebéd és kocsi jegyek Siegmeth Károly államvasuti felügyelőnél válthatók ki legkésőbb jul. 4-én délig.

4. Mindenféle ügyben a központi iroda (Városháza, közgyűlési terem melletti szoba), illetve az elszállásoló iroda (vasuti pályaudvar, a podgyász pénztár mellett) ad felvilágosítást.

A rendező bizottsági tagoknak rendezői jelvényekkel szintén a központi iroda szolgál.

Köszönet nyilvánítás. A középiskolai orsz. tanáregyesület közgyűlésére érkező vendégeink elszállásolási költségeinek fedezésére újabb szívesek voltak adakozni: Sesztina Lajos 5 frt, dr. Sárvary Gyula t. főorvos 2 frt Raics Lajos 3 frt, dr. Medve Kálmán 5 frt, Nagy Ferenc bank igazgató és Komlóssy Dezső 3—3 frt, Mihalovics Ödön és Móri Albert 2—2 frt, dr. Pepper Mór ügyvéd 4 frt. Végösszeg 142 frt. Fogadják a m. t. adakozók a bizottság hálás köszönetét. O l á h Károly az elszállásoló biz. elnöke.

Nevelési rendszerünk eredménye.*

Irta: **Simonovits Dezső.**

»Semmi sem történik a világon ok nélkül.

Ezt az axiómát valljuk mindannyian, ugy a természet világában végbemenő tünevényekre, mint a társadalmi életben fel-felmerülő újabb jelenségekre nézve. Az ok és okozati összefüggés ezen sarkalatos elve alapján joggal állíthatjuk, hogy a mai nemzedék jellembeli tulajdonságai, erkölcsi és vallási érzülete azon nevelési rendszer folyamatai, melynek hatása alatt a most szereplő és a még serdülőfélben levő generáció nevelkedett és nevelkedik.

Büszke önérzettel mutatunk rá korunk tudományos vívmányaira, kulturális haladására. Ki ne emelne ezek előtt kalapot? Ámde midőn ezt tesszük, vegyük kissé szemügyre a mostani társadalmi állapotokat; nem általános szempontból, mert hiszen közgazdasági, kereskedelmi, politikai s más efféle állapotok reám nem tartoznak, legalább nem annyiban, hogy azokkal e helyütt foglalkozzam.

Mint a népnevelés egyik szerény munkása a társadalmat első sorban a paedagogus szemüvegén keresztül kívánom vizsgálni. Elmelkedés tárgyává teszem tehát a szülők és gyermekek, a tanítók (tanárok) és tanítványok, az ifjak és a felnőttek közt észlelhető viszonyt, össze hasonlítván ezt azzal a viszonytal, mely a felsorolt társadalmi tényezők közt régente, 25—30 évvel ezelőtt, állott fenn.

Megvan-e a mai gyermekekben az az odaadó szeretet, az a feltétlen tisztelet a szülők iránt, mely a 25—30 évvel ezelőtti gyermekekben szinte kivétel nélkül megvolt. Tisztelet a ritka kivételeknek, de általában merem állítani, hogy — nincsen.

A régi szülők feltétlen uralmat gyakoroltak gyermekeik fölött, ellenmondásnak, bíralgatásnak nem volt helye, az atya akarata parancs volt a gyermek előtt. — Bár hány gyermek volt a háznál, a legvadabb zajongás is nyomban megszűnt, ha az atya belépett. Ki mert volna az ő jelenlétében hangosan kacagni, helytelenkedni? Ha megessett az, hogy a szülők étkezés vagy ruházódás dolgában személyükre nézve különbséget tettek, hogy pl. ők bust vacsoráztak, a gyermekeknek pedig holmi más ételt adtak, ha megtörtént, hogy maguknak finom kelmejt, a gyermekeknek pedig csak közönséges ruhát készítettek: azt a gyermekek is, más is csak természetesnek találta, általában fel sem tűnt senkinek.

Modern nevelésünk az ilyen eljárást zsarnokságnak bélyegzi, szivtelennek, inhumanusnak mondja. Megengedem, hogy ráiljenek ezek a czimek, de megvolt az a jó tulajdonsága, hogy a gyermeket már idejekorán feltétlen engedelmességre, a kevéssel való megelégedésre, szerénységre és önmérséklésre szoktatta. Ha aztán felnevelkedett s maga kezdett az életben szerepelni, magáva vitte az anyatejjel magába szítt vallásos érzület melé a felsorolt és — bizony-bizony — megbecsülhetlen tulajdonságokat.

Ha a szerenese nem kedvezett neki, ha küzdenie kellett a mindennapi kenyérért, nem

* Megjelent a debreczeni izr. hitközség négy osztályu és hat osztályu leányiskolájának az 1897—98. tanévről szóló Irtesítőjében. (Közlök Kuthi Zsigmond leányiskolai és Simonovits Dezső fiúiskolai igazgató.)

vesztette el munkakedvét, türelmét, nem esett kétségbe; hiszen megszokta a kevéssel való megelégedést, a türelmes kitartást, az öuramat.

Ha pedig sikerült neki felkapaszkodni Fortuna szekerére, az apai zsarnokság jármá alatt megszokott tulajdonságok megóvták a leszédülést. A szerzett vagyonnal nem adta a nagyurat, megmaradt a szokott életmód mellett; ha volt szive hozzá, juttatott feleslegéből embertársainak, közhasznú intézményeknek; ha önző, fukar volt, annál több kínese: halmozott fel örökösei számára, de tekozló, szelhámos csak nagyritkán került ki a zsarnok nevelés alatt felnőt: nemzedékből.

Bezzeg most, a humanus nevelés korakában, a szülők valóságos rabszolgái gyermekeiknek. Meg pólyában ván, már ráraának minden szépét és finomat, ha kell, meg a magunktól megvont garas aran is.

Hogy tőrhetnök, hogy a mi drága csemeténknek ne legyen olyan finom himzésű párnája, olyan rózsaszínű selyem paplanja, olyan remek »tragmántlija«, olyan szép kosija, mint a szomszédok gyermekeinek? Hogy apanak a fel, vagy talán az egész havi gázsija rámege, hogy aztán hozomra a kell egy hónapon át a család szükségleteit beszerezni, az baj ugyan, de meg kell lennie, mert csak nem mutathatjuk a világnak, hogy olyan s n a sz-ok vagyunk. Oh, a mama pláne nagyon, de nagyon restelne.

Mikor aztán a gyermek 5-6 hónapos, kezdjük a játékszerek üzletét tanulmányozni. Aivó, siró baba, csörgő, körjáték, építő szerény, színház, képeskönyv, hadsereg, állatsereglet, vasut stb. egymást váltják fel kínáló és nem kínáló alkalmakra, úgy hogy mikorára a gyermek 6-7 éves, egy tisztességes játékszert üzletet nyithatnánk az összehalmozott játékszerekkel, t. i. ha megvolnának. Egy gyöngéd apa éppen a mult napokban dieteke-dett vele beszélgetés közben, hogy százakra menő összeghez költött már egy gyermekejátékszereire. Hátha 5-6 volna!

Mindezeket nem a humorizálás kedvéért említem, csak illusztrálni kívántam, hogy a mai szülők mennyire igyekeznek gyermekeik kívánságait, szeszélyeit — nem ritkán nagy aldozatok árán — kielégíteni. S ami a legjellemzőbb a dologban: ez az önfeladkozás a szülők részéről nem csakhatatlan fokmérője az igazi szeretetnek, az igazi gyöngédségnek, mert számos esetben nem egyéb merő hiszagnal; majmolása a gazdagoknak, feltűnési viselkedés, vagy más effajta modern betegség.

Ilyen elkenyztetés mellett nevelkednek gyermekeink, mondhatni bizonyos mértékben a legzegényebbek is. Ha magunk elvisejük — ha kell — a kopott ócska kabátot is, de gyermekeinken nem tőrjük. Mi eszünk barmit, ha peesenye nincs, de a gyermek — ah, az kenyés gyomru, az nem ehét akarmit. Aztán micsoda barbarizmus volna az, hogy a szülők külön ételket élvezenek, mint a gyermekek.

Első sorban maguk a gyermekek itélnének el. Oh, mert a mi gyermekeink született kritikuskok, bámulatos megfigyelő képességgel bírnak. Különben is: »Wie die Alten brummen, so de Jungen summen.« Nem egyszer halljak, mint szólja meg a mama X-eket, hogy a gyermekekkel nem tőrődnek, rondán járnak, rosszul vannak táplálva, véznak, sápadtak szegények, míg az apa finom szivarokat szí, a mama meg egyre-másra veszi a selyem blúzokat stb. stb. A eseléd is felkap néhány szót s egyszer-mászor nekibátorodva, ő is elmond a n a g y s á g á n a k egyet-mást a régi helyéről. Ezt a gyermek hallja és bizony megjegyzi magának. — Hogy megszólna ez a eseléd beennünket, ha mi is úgy tennénk, mint a volt asszonya. Aztán a szomszédok is fülélnék, leselkednek, hogy mi tőrtenik a házbán. Kikérdezik a gyermekeket, a eselédeket és ugyancsak szép hirbe jutnának a világ előtt. Nem, nem, ilyen meghurezoltatásnak nem tesszük ki magunkat. Inkább nélkülözünk, koplalunk mi, csak a gyermekeknek meglegyen minden. Ez nagyon gyönyörű, nagyon humanus nevelés, de nincsen benne köszönet.

Az ilyen neveléssel rászoktatjuk gyer-

mekeinket az urhatnámságra, beléjük oltjuk a hiu-ág mérget. Vágyaik, szeszélyeik folytonos kielégítése által azt a ferde felfogást érsesztjük bennük, hogy mi mindezzel tartozunk nekik — és még csak azt som érjük el önfeladkozásunkkal, hogy megszilárdítsuk lelkükben a hála és a ragaszkodás érzelmeit.

Öntudatra ebredve követelő magatartást tanusítanak s ha folyton növekedő szükségleteiket kielégíteni képesek nem vagyunk, szászadvegi humorral nem egyszer jön ajkainkra az a keserü panasz, hogy nem voltak elég ovasok a szülők megválasztásában.

Es ha elfogulanul gondolkozunk, be kell látnunk, hogy mi vagyunk gyermekeink háladatlanságának okai. Mert nem szoktattuk őket szengo korukba a kevéssel való megelégedésre, a lemondásra? Mert nem tanítottuk még őket az öuralomra, a szerény takarékos életmódra?

De nézzük a tanító, vagy tanár és a növendékek közti viszonyt.

A régi időben iskolamestert páleza, vagy korbács nélkül képzelni sem lehetett és meg sem ütözktek azon, ha a gyermek olykor bizonyos testrészen kek foltokat hozott haza, vagy ha egész napra étlen szomjan be volt esukva. Hja, a tanító vagy tanár bizony nem keztücs kézzel bánt el a rakonezátlan, vagy hanyag tanulóval. Ha megérdemelte, bizony úgy megrakta, hogy jóidőre elment a kedve a rakonezátlanságtól. A szerető szülőknek bizonyára fájt az a zsarnoki szigor, de nem szidták a tanítót gyermekekük előtt és panaszra sem mentek. »Hadd tanuljon egy kis emberiséget az ipse és ha jó szóval nem megy, belé kell verni.« Ez volt a jelszó. Persze ez barbar eljárás volt, de meghozta üdvös gyümölcsét. Ki mert volna megszéledni, vagy pláne beszélgetni, nevetgélmi, mikor a tanár vagy tanító az osztályba lépett. A tanuló, ha rettegve is, de tisztelte a tanítóját. Mikor aztán felszédült és kilépett az iskolából a rettegés elmúlt, de a tisztelet érzete megmaradt es megllett ember korában is kegyeletes tisztelettel emlékezett meg tanítójáról és a hála bizonyos nevével emítette a gyermekkorában kapott verést, mely bizony használt neki, mert engedelmességre, kötelességteljesítésre, a rossz hajlamok elnyomására és az akarat fegyelmezésére szorította.

Bezzeg most más világ van, a humanus nevelési irány kiesavarta a pálcát a tanító kezéből. Elcinte nehezen ment és volt is nagy ribillió, ha olykor meglepedkezett az új rendről, de mikor látta, hogy egy-egy rakonezátlan, renyhe legény megfenyítése őt kellemetlen szituációba hozza a tanügyi hatósággal szemben, kezdte a dolgot fontolóra venni. Miért legyek én pápább a papanál? Ha a szülő nem látja be, hogy rossz hajlamu gyermekét fenytés útján talán mégis sikerül jobb ösvényre téríteni, miért tegyem én ki-magamat miatta kellemetlenségeknek? Es ugy is lett. Ma már ritkaság számba megy, hogy tanító vagy tanár ellen növendékei testi fenytése miatt fegyelmi vizsgálatot indítsanak. A kal-mazza a törvénszabta büntetési fokozatokat, ha kell, s azzal punktum. Ha használ jó, ha nem, at ugy is jó. Az iskola ma már nem a rossz gyermekek, hanem a szülöket bünteti. Bünteti először azzal, hogy a hanyag, rossz nebulót megbuktatja, hadd veszítsen egy évet. A vasott fieszkó nem bánja, de bánja az apja zsebe. Meg nagyobb ennél az a passzív büntetés, hogy a gyermekkel együtt nő a romlottsága is, melyet annak idején egy jó nádpalczával minden valósínűség szerint ki lehetett volna üzni belőle.

Igy aztán csak megvagyunk valahogyan. De nézzük csak azt az ifjuságot, hogy viselkedik a tanítóival, tanáraival, általában mindenki vel szemben! Jól olvasni, helyesen írni még nem tud, de otromba élcezzel, a tanárt utánzó grimaszokkal osztálytársait megröhögtetni, arzatlan feleseléssel virtuskodni, méresz hazugsággal egytk-másik botlását pirulás nélkül mentegetni és aztán a sikerült stic-kli n ngyokat kacagni: ahhoz felségesen ért.

Otthon az ö r e g e k e t — így nevezi most már szüleit nemcsak a jogász gyerek, hanem a 12-13 éves tacsó is — becsapni,

tőlük pénzt kiesalni és elczigarettázni vagy valami más haszontalanságra fordítani, járásban, arczkifejezésben és viselkedésben a gigerit adni: abból a humanus nevelés hatása alatt növekedett ifjaink mar 14-15 éves korukban érettségit tehetnek.

A kegyelet, tisztelet érzése tanítói s általában az idősebbek tránt, teljesen hiányzik sivar lelkükből.

Már fel sem tűnik nekük, hogy az osztályunkból alig kilépett suhancok az utczán arczukba bámeszkodnak, anélkül, hogy köszönnének. A mostani ifjuság — tisztelet a kivételeknek — nem ismer tekintélyt, még a szülöket sem respektálja és kész azokat is kiviczezelni, ha véletlenül nem olyan nő belek nem olyan sikkesek, mint a milyennek a szászadvegi embernek szerinte lennie kell. Sőt — merem mondani — még a gyermeki szeretet sem igazi, csak fitogtatott és rugója nem a hála, a kegyelet, hanem az önzés, a legridegebb önzés.

Mi vár az ilyen ifjura, ha az életbe lépve, minden erkölcsi támasz nélkül veti magát kavargó hullámaiha? Ha sikerül neki a felszínen maradni, ha kedvez neki a szerenese, nem ismer mértéket az élvezetek hajhászásában keresztül gázol erényen, becületen, minden amit a vallás és polgári erény szentté avattak. Csak egy cél lebeg szemei előtt: vágyai szeszvedélyei kielégítése. E mellett felfuvalkodott, dölyfös és elbizakodott a legnagyobb mértékben. Ha aztán örületes utján valamibeu megbotlik és nem folytathatja az eddigi életmódot, nines ereje, erkölcsi bátorsága a pályát újból, más irányban kezdeni, hanem egy jól irányzott lövés véget vet elhibázott életének, vagy ha a gyávaság ettől visszatartja a bün posvágyába süllyed.

Megengedem, hogy ezen sötét képben ifjuságunknak csak egy töredékére lehet ráismerni, hiszen kétségbe kellene esnünk, ha nem ugy volna, — de bizonyos az is, hogy a mostan divó nevelési rendszer mellett a kép keretei íjesztő mértékben tágulnak s hogy a társadalomnak már igen jelentékeny része nélkülözi ezt az erkölcsi alapot, mely nélkül egészséges fejlődés nem képzelhető.

A lapokban már régóta allandó rovata van a hallatlan szeszédségekről, a hamis bukásokról, a nép elamításáról és fellázításáról, a vakmerő lopásokról, betörésekről és vérfagyaszító gyilkosságokról szóló híreknek. Terjed a korrupció minden téren es a társadalom minden retegében.

Nem állítom, hogy mindennek az elhibázott nevelés az oka, jól tudom, hogy a vallásos erület megázulásában, közsazdasági és más — e szük keretben nem tárgyalható — viszonyokban is keresendők a ragály okai, de misem tántorit, hat el attól a meggyőződsédtől hogy szigorubb kevésbbe humanus család es iskolai nevelés mellett legalább is 50 perzenttel kevesebb gazember volna a világon s hogy sok nagyon sok ember nem nyult volna öngyilkos szeszéddékkal a revolverhez, ha gyermekkorában megismertették volna a n a d p á l c z a v a l.

Nem azt kívánom hangoztatni, hogy terjünk vissza a régi rendszerhez, hogy a tanító kezében újból a pálcza legyen az egyedül üdvezítő nevelési eszköz, hogy gyermekeinkkel szemben rideg, zsarnoki banasmodot tanusítsunk, hogy nélkülöztesük akkor is, ha körülményeink nem indokolják: csak azt tartatnám üdvösnek, ha nem volna a z iskolából a testi fenytés fel-tét t e n ü l k i z á r v a, a tanító belátására bizatnék, hogy ott, hol más nevelési motívumok nem használnak, okkal, móddal élhessen a testi fenytéssel is. Azt óhajtanám, hogy a gyermek nevelése körül ki-ki még a d d i g s e n y u j t ó z k o d j e k, a m e d d i g a t a k a r ó é r.

Ne kenyéztesse gyermekét még az sem, aki esetleg selyemben, bársonyban járathatná. Tagadjuk meg minél gyakrabban gyermekünk esetleges szerénytelen kívánságait csak azért, hogy tanuljon meg lemondani, hogy barátokozzék meg minél hamarabb azzal a tudattal, hogy az életben nem megy minden ugy, a hogy kívánjuk. Tanítsuk meg mindenekelőtt

kötelességtudásra, rendszeretetre. Ne sajnáljuk felköltöni reggel, ha 8 órákor az iskolában kell lennie. Ne tartsuk otthon, ha kedvezőtlen is az idő, ne takargassuk, ne szépítgessük hibáit, mulasztásait, hogy a méltó büntetést kikerülje. Hányszor kap a tanító intelligens szülőktől igazolványt oly indokokkal, melyekről a gyermek maga bevallja, hogy nem igazak.

Pedig elhíhetik nekem, igen tisztelt szülők, hogy az a büntetés, amit a gyermek az igazolvány nélkül esetleg elszenvedne, tavórlól sem volna olyan veszedelmes, mint az a mérég, melyet az ártatlannak látszó hazugsággal gyermekek erkölcsi érzületébe belesepegtetnek.

Nincsen olyan eszme, mely a gyakorlati életben egész ideális mivoltában érvényesülhetne. Az ideális liberáliszmus széles utjáról már rég letértünk és haladunk a gyakorlati liberáliszmus keskenyebb ösvényén, mert az államhatalom és a társadalom tulajdoni része belátja annak elkerülhetetlen voltát. — Ezt az irányt kell követnünk a humanizmus terén is. — Ne legyünk, különösen a gyermek-nevelés terén tulságosan humanusak! mert nagyrészen ennek a beteg a mostani társadalom.

Szerény igényű, fegyelmezett akaratú, rendszerető és kötelesség tudó embereket neveljünk, humanus eszközökkel, ha lehet, kéréshetetlen szigorral, ha kell! Szilárdul hiszem, hogy akkor kevesebb lesz a gazember, kevesebb az öngyilkos és kevesebb a szocialista.

Nincs többé holt szezon!

Ezt az öröndetes hírt jelenthetjük a »Debrecezen« olvasóinak.

Ha pedig kérdik, hogy miért: nem felelünk banális szövegekkel, nem hivatkozunk az unalmas spanyol-amerikai háborúra, még csak a kvótára sem, mert hiszen ahol keresni kell az ilyen mondásnak igazolását, ott csakugyan bekopogtatott vagy legalább is közel van immár a holt szezon!

A »Debrecezen« épen élénkséggével, változatosságával tesz róla fényes tanubizonyosságot, hogy nála csakugyan megszűnt ez az unalmas fogalom.

Mi csak egy sablont ismerünk: hogy mindennap a legjobbat, a legérdekesebbet adjuk, oly mértékben, amint arra nekünk a közönség pártfogása módot nyújt.

Mert lehetetlen nem ígérünk s nem titkoljuk el, amit úgy is mindenki tud, hogy az érdekesség; a változatosság mai napság sok pénzbe kerül, amelyhez másképen, mint a közönség bizalmából hozzájutni nem lehet.

Epen ezért mi nem ígérünk új dolgokat, csak hivatkozunk lapunkra. Alapos, gyors és megbízható tudósítás tekintetében az új felelvben sem fogunk hátrább állni a többieknel, sőt mivel a délután megjelenő lapok közül budapesti rendes levelezővel csak a »Debrecezen« rendelkezik és legalább egy órával korábban jelenik meg, mint a többi lapok, azokat és a budapestieket hírszolgálat tekintetében egy teljes 24 órával megelőzzük.

Érdekes és változatos olvasmányt nyújt a »Debrecezen« minden száma, de egyszersmind kellemes is.

Amellett, hogy úgy fordított, mint eredeti regényei híresnek a vidéki sajtóban, tárczairóknak oly lelkes gardája áll a »Debrecezen« olvasóinak rendelkezésére, amelynek minden egyes tagja ismert alakja a magyar irodalomnak.

A szerkesztőség belső tagjain kívül csak dr. Barthá Béla, dr. Benedek János, Csengey Gusztáv, Ferenczy Gyula, dr. Gulyás István, Igmandi Miklós, Kósa Barna, dr. Körös Endre, ifj. Mitrovics Gyula, dr. Nagy Zsigmond, Vértesi Arnold, Vértesi Gyula neveit említjük, hogy kösége telenné tegyük előbbi állításunk igazságát.

Politikánk alapunk homlokára van írva s a mellett végső lehelletéig kitart a Debrecezen. Magyarország függetlensége, a kösintézmények szabadelvű berendezése, az önkormányzati szabadságnak a közélet minden terén a legteljesebb mértékben való érvényesítése alkotják lapunk programját immár három teljes évtized óta.

Nem egy sikerre tudnánk rámutatni, ha dicsekedni akarnánk, de hisszük, hogy elég, ha annyit mondunk, hogy a ránk következő nagy napokban a legerélyesebb küzdelemben fogjuk erőnket közönségünknek megmutatni, mikor Magyarország gazdasági függetlenségének kérdése szönyegre kerül.

Bizunk a közönség lelkesedésében, hogy küzdelemünkben támogatni fog.

A »DEBRECZEN« szerkesztősége.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:

Félévre — — — — 10 frt
Élővve — — — — 5 „
Negyedévre — — — — 2 frt 50
Egy óra — — — — 1 „

Egyes szám ára 4 kr, s kapható minden hírlap előfizetőnél és dohánytözsdeben.

Táviratok.

A jégkárók biztosítása.

Budapest, jul. 1. (A »Debrecezen« ered. táv.) A jégtől sújtott gazdák érdekében a hazánk területén a jégkár ellen biztosító összes részvénytársaságok a következő komnumikét adták ki: A társaságok minden lehető intézkedést megtettek, hogy a jégkárók felvétele mielőbb, minél gyorsabban és pontosabban megtörténjen. A jégkárjelentések száma azonban olyan óriási, hogy a legjobb akarat és legnagyobb erőfeszítés mellett is hosszabb időbe fog kerülni, míg a kárbecslők minden egyes kárt felvehetnek. Szolgáljon ily körülmények közt a károsultak megnyugtatóására, hogy a kárbecslésnek esetleges kényszerű késeése érdekeit semmiképen nem fogja sérteni. Legyenek ezért szives türelemmel, a szökeséges gazdasági munkákat pedig kezdjék meg, folytassák és végezzék akadálytalanul, nem tekintve arra, hogy jégkáraik már felvették-e avagy nem. A mely termény az aratás megérett azt arassák le halogatás nélkül, miután a biztosítási feltételek szerint a jégkár a behordás előtt a learatott terményekben ép úgy megállapítottatik, mint a lábon állókban.

Ujra sikkasztás.

Budapest, jul. 2. A »Debr« ered. táv Fiuméből jelentik: Bauer Geza 26 éves a Schenker és társa szállító cégénél alkalmazott hivatalnok ma délelőtt 25000 frt elsikkasztása után megszökött. Bauer ezelőtt pénzügyőri fővigyázó volt és csak rövid idő óta van Schenkernél alkalmazva. A fiumei rendőrség táviratilag értesítette a sikkasztásról a közeli kikötőket, mert Bauer reggel óta nem mehetett messzire.

Kiutasított szocialisták.

Budapest, jul. 2. a »Deb.« er. táv. A belügyminiszternek a szocialistákra vonatkozó ismeretes rendeletének kezdőnek a vidéki hatóságok is érvényt szerezni. Aradról jelentő tudósítónk, hogy a városi rendőrkapitányság Muzslya Géza szobafestőt a »Muzsika Öre« című szocialista lap szerkesztőjét a városból örökre kitiitotta s illetőségi helyére Kolozsvárra toloncoltatta. Aranyos Marótról írják hogy Rudnyánszky Titusz szolgabíró Frankl Bernát asztalos segédát kiutasította, mert az ottani munkások közt a szocializmust terjesztette.

Az esküdt bíróságok.

Budapest, július 2. A »Debr« ered. táv. Az esküdt bíróságokról szóló törvény életbe léptetése tárgyában egybehívott szaktanács f. évi június hó 28-án és 29-én tartott ülésében megállapította a végrehajtási rendelet teljes szövegét. Ezen rendelet szerint az említett törvény jövő évi január 1-én lépne életbe és a rendelet arról intézkedik, hogy az esküdtlajstromok összeállítására a jövő év oly szakába történjen, hogy még kellő időben meg legyen állapítható az esküdtbírói kerületek száma és minden kerültre nézve az ülésszakok száma és ideje. valamint a szolgálati lajstromba minden egyes ülésszak tartamára, felveendő esküdték száma is, úgy hogy a bünvádi eljárás mag a törvényben meghatározott időben t. i. 1900 január 1-én minden akadály nélkül életbeléptethető legyen. A végrehajtási rendelet tüzetesen körülírja és meghatározza, az egyes érdekelt közigazgatási hatóságok, és testületek részéről ugy a jövő évben, valamint aontnl minden évben teljesítendő feladatokat valamint azon határidőket is, melyeken belül ezek teljesítendőek. A rendeletet a történet megállapodások szerint most végleg szövegezik és annak közzététele meg a nyár folyamán várható.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —

Távirati tudósítás.

Jul. 2.

Határidőüzlet.

Zárul 1 órákor.

| | |
|------------------|------|
| Buza öszre | 8.96 |
| Buza tavaszra | 9.00 |
| Tengeri | 5.13 |
| Rozs öszre | 6.64 |
| Zab szeptemberre | 5.64 |

Értéktözsde,

Zárul 1 órákor.

| | |
|---------------------|--------|
| Oszt. hitelrészvény | 359.80 |
| Magyar » | 395.80 |
| Államvasuti | 359.75 |

A koresmárosok réme.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 2.

Olyan különféle hírek jöttek forgalomba az újságok révén arról a jele szövegtetetés, mely a koresmárosok és tözsdeért folyamodó szatócok zsarolását tüzte ki, maga elé, hogy tudósítónk szükségesnek találta illetékes helyről kéri a felvilágosításokat.

Tudósítónk értesülése szerint a következőket írja:

Bánk pénzügyőri szemlést Szoboszlóról februárban ideiglenesen Debreczenbe helyezték át.

Működése olyan volt, mely felebbvalóinak meglegedését egyáltalán nem nyerte el és ezért Gál Sándor hetekkel ezelőtt kérte, hogy Bánk o t helyezzék vissza Szoboszlóra, a melyet a felettes hatóság el is rendelt, Bánk azonban folyton huzta-halasztotta a dolgot.

Vége a múlt hó 16-ára volt kitűzve a

végso határidő, a melyet azonban különféle ürügyek alatt még mindig elhalasztani igyekezett.

Junius 18-án történt ellene az első feljelentés, mikor t. i. egy kuruzsolt (fő) maga ment panaszra Gál Sándor p. ü. biztoshoz, ki a panaszról jegyzőkönyvet vett fel s az ügyben megindította a nyomozást, mely számos vizsgálást derített ki s világot vetett arra is, hogy Erdélyi István az, aki ezekben Bánknak kezére játszott akként, hogy együtt látogattak el a Bánk felügyelete alatt állott felekhez. Erdélyi István eltávozás után rendesen visszatért s figyelmeztette rendőri tekintélyével a feleket, hogy Bánk szivességét ne hagyják jutalom nélkül.

Mikor 18-án Bánk bement a hivatalba a biztos kihallgatta s annak alapján a g a t e t t f e l j e l e n t é s t E r d é l y i e l l e n B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitánynál.

Igy jött a rendőrség a saját nevével üzött nem mindennap szédelésnek nyomára. Ugyanezt a szerepet még mások is játszották kettőjük mellett egy városi és törvényszéki díjnok, aki a vizsgálóbíróshoz van beosztva. Ez különösen jártas volt a másik kettőnek a felek figyelmebe való ajánlásában.

Mikor ennek Gál Sándor p. ü. biztos tudomására jutott, a törvényszéki díjnok ellen megtette a kir. törvényszék elnökénél a feljelentést, mert tartania kellett attól, hogy e nélkül Erdélyi és Bánk ügye épen büntársuk kezén fog keresztülmenni. A kir. tszéki elnök megindította a díjnok ellen is a vizsgálatot, melynek eredményeként — mint értesülünk — a jeles férfit már le is tartották s így már csak egy van szabadon a jeles bandából: egy városi írnök.

Bánk letartóztatása épen akkor történt, mikor ellene a pénzügyi biztosi fegyelmi vizsgálatot megindítván, ki akarták hallgatni s ezért be volt hívva s így épen a pénzügyi hivatal helyiségében fogták el.

HIREK.

* **Istentiszteletek.** A holnap vasárnapon az ev. ref. templomokban a következők fogják tartani az istentiszteleteket. A nagytemplomban H a j d u Zsigmond lelkes püspöki titkár, a kis templomban D i c s ő f i József lelkes, a Kossuth utczai új templomban K. T ő t h Kálmán lelkes, az Ispóty templomban M i t r o v i c s Gyula lelkes. Az ág. hitv. ev. templomban holnap d. e. 10 órakor istentiszteletet tart M a t e r n y Lajos lelkes főesperes.

* **Presbiter gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma 1898 évi július 3-án d. e. 10 órakor az egyház tanástermében gyűlést tart, melyre az elnökség kibocsátotta a meghívókat. A tárgysorozat a következő: 1. Jelentés arról, hogy a f. évi jun. 12-én tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve jun. 13-án hitelesített. 2. Esperes f. évi 506 sz. a. kelt körlevelének másolata kisdédovodai és népiskolai építési mintatervek, építkezési utasítások kölése tárgyában. 3. Kecskeméti Lajos tanár válasza a f. évi 527. sz. B. végzés folytán a helybeli főgymnasiunai magy. és németnyelvi tanszékre meghívása tárgyában. 4. Az egyházkerület ez évi 52. sz. végzése az egyházmegei közgyűlésen Szücs László vértesi lelkes által beadott indítvány tárgyalása ellen intézett felebbezés tárgyában. 5. A gazd. biz. végzése az egyház új osztású földjének 12 évre haszonbérbe adása tárgyában ez évi

jun. 28-án tartott árverés eredményéről. 6. A gazd. biz. végzése Lovasi Károly adóügyi tanácsnok az iránti megkeresése tárgyában, hogy egyházunk a befizetett adóknak és törlesztéseknek az illető könyvbe bevezése végett egy közeget rendeljen ki az adóügyi osztályhoz. 7. Az iskolaszék f. évi 439 sz. végzése az iskolatisztogatási alaptól 240 ft-nak az iskolaszéki elnök kezéhez kiutalványozása tárgyában. 8. Az iskolaszék f. é. 477 sz. végzése Makovicska Gusztávné tanítónő helyettesítése tárgyában. 9. Az iskolaszék f. é. 499 sz. végzése az iskolák tisztogatási díjának kezelése és a tanítói nyugdíjalapot illető 15 krosz díjnak beszedése tárgyában érvényben álló szabályzatnak továbbra is fentartása tárgyában. 10. A pénzügyi hivatal jelentése arról hogy a Pap-Zugonyi alapítvány a terheit teljesen leterjesztette. 11. A gazd. biz. elnökének jelentése a f. é. 435 sz. P. végzés folytán arról, hogy az adóügyi bizottság a konvent által az egyházi adózás tárgyában kiadott — jelentő iverk szerinti munkálatot, melyet a számvevő készített, megvizsgálta és a püspökhöz felterjesztette. 12. Számvevő jelentése az 1898. évi bir- és fadeputatásunk s a tanítói lakberletmények tárgyában.

* **Postai szolgálat a kertekben.** Régen érzett hiányt van hivatva pótolni az intézkedés, melyet S e h ö p f l Ágost ker. tan. nagyváradi posta és távirtdaigazgató a tanáshoz ma öröközött leiratában tudatja a város közönségével, Nem kevesebbet mond ez, mint azt, hogy a postaigazgatóság méltányolva a városi tanácsnak erre vonatkozólag hozzá intézett átiratában foglaltakat, egyidejűleg elrendelte, hogy a csapó, séta, sista és homokkertekben postaszekrényeket állítsanak fel s valamennyi kertekben rendezzék be a levélhordók ujan való postai kézbesítéseket.

* **Renoválják a színházat.** Az égetően sürgős kérdésben felmerülő és a megoldás felé vezető minden legesekélyebb momentum őszinte örömmel tölt el bennünket, mert látjuk, hogy végre a hivatal emberei is elismerték a megoldás szükségességét. Tegnapi d. u. már megtartotta a városi mérnöki hivatal a fölméréseket is, amelyek szerint az építkezés, illetve a renoválás történni fog. Az építkezési anyagokat egyre hordják a színházi épület köré s legjobb kilátás szerint a jövő hét folyamán már hozzá is kezdhetnek a munkához.

* **Felhívás.** A Zion debreczeni betegsegélyező egyletnek immár jóváhagyott új alapszabályai értelmében az egylet kötelekebe felvehető oly egyének is, akik 50-ik évüket túlhaladták, de a 60-ik évet el nem érték. Felhivatnak tehát az 50-ik életévet túlhaladó egyének a kik az egylet rendes tagjai sorába felvételtni óhajtanak, hogy belepési szándékukat az elnökségnél vagy az egyleti helyiségben (naponta d. u. 6—7 óráig) a titkarnál jelentésük be. Utóbbi bővebb felvilágosítással s a szükséges felvételi ivvel is szívesen szolgál. Az előjáróság.

* **A város fatermelése.** Mandel Ignác sátoraljauhelyi vállalkozó ajánlatot tett a városnak, hogy a Cserén és a nagyerdőn kivágott haszon fáit megveszi. Az érdekes ajánlatot a jövő héten tartandó ülésében tárgyalja majd a jog és pénzügyi bizottság, a mikor is az ajánlatra nézve meghozza a tanács eleterjesztendő javaslatát.

* **Orvosi állások a Zion egyletnél.** A Zion debreczeni betegsegélyező egylet új alapszabályainak hatályba lépése alkalmából a f. évi augusztus hó első felében megjelentő tisztújításkor két o r v o s i á l l á s is lesz betöltendő, mely állásokra helyben legalább két év óta működő orvosok pályázhatnak. — A Zion depr. betegs. egylet előjárósága felkéri tehát mindazon orvos urakat, akik ezen állásokra reflektálnak, hogy ebbeli hajlandóságukat az egylet elnökségénél egyszerű levélben bejelenteni sziveskedjenek. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az egyleti titkár, a kinél alapszabály példány is kapható.

* **A koldulás ellen.** Daczara annak hogy a koldulás Debreczenben elvan tiltva, mégis uton-utfélen mind-entt kéregetéssel alják utját az embernek holmi ketes ekzisztenciák. A rendőrséghez érkezett panaszok és a rendőrségnek személyes t a p a s z t a l á s a vezettek most arra a főkapitányságot, — hogy szigorú rendeletet adott ki a rendőr biztosoknak és rendőrközegeknek, hogy az ilyen kolduló, nagyrészt esavargókból álló kéregetőket minden egyes esetben allítsák elő. Maga a közönség is szolgálatot tesz azzal a rendőrségnek, ha ilyen emberek tolkodásairól jelentést tesz.

* **A tanárok gyűlése előtt.** Lapunk zárta előtt a következő értesítéseket kaptuk: Ujabb adományok: Az orsz. tanáregyesület közgyűlésére érkező vendégeink elszállásolási költségeinek fedezésére. Dr. Magos György tb. főügyész 50 ft, Dr. P. A. orvostól 2 frt 50 kr, K. Tóth Sándor vasarbiró, Spüller János fényképező, Dr. Czako Zsigmond orvos és Weinberger Albertől 2—2 frt, mely szives adományokért fogadják a bizottság hálás köszönetet! Ez adományokkal együtt a fenti czélra eddig befolyt 163 frt 50 kr. Kardos László 5 frt. A k ö z p o n t i i r o d a : a városházánál a tanáregyesületi közgyűlés mindennemű ügyeinek rendezésére a tegnapi nappal megnyitott Vecsey Imre tanácsnok volt hivatalos helyiségében és permanenciában van. A közönség felkérte, hogy a tanáregyesületi közgyűlést s az ezzel egybekapcsolt szórakozásokat illető mi dennemű kérdéseivel oda forduljon. Ugyanott kaphatók a rendező jelvények és a program is. Elszállásolási iroda rendeztetett be a vasutnál, amely f hó 3-án egész nap 4-en delig az orsz. tanáregyesületi közgyűlésre érkező vendéget elszállásolása és beszállítása stb. tekintetben intézkedik és felvilágosítást ad. H e l y r e i g a z i t á s . Az orsz. tanáregyesületi közgyűlésre Nagy-Kallósból érkező Kassay Nándor ur es neje nem Geiger Simon, hanem Geiger Emil urhoz száll.

* **Eljegyzés.** H o r o v i t z Vilma kisasszonyt, K u t b i Zsigmond iskola igazgató és hírlapíró kedves és művelt sógorójt eljegyezte Wertheimer Géza tanító Budapestről. A rokonok és jó barátok szerencsét kívánnak az új jegyes párnak.

* **A hortobágyi állatállomány.** A mult het utolsó napjain számlálták meg a jőszagot a Hortobágyon. Az eredmény elszomorítóan silány. Most sincs több jőszag a 42000 holdas legelőn, mint tavaly, most talán még kevesebb a jőszag a rai különösen meglátszik a sertés-falkákban, a hol még mindig súlyosan érzik a sertésvész roppant pusztítását. A végösszegek a következők: szarvasmarha számos 7611 tavaly 2783, ló számos 3315, tavaly 885, sertés 291, növendék bika számos 211, tavaly 139 juh és birka 21,482, kos 951, összesen 28,028 darab, mi igen kevés 42,000 hold legelőre.

* **A zeneakadémiából.** A nyári tanfolyam a zongora és enektanszakkból megnyitott a rendes tandíjakkal, beiratási díj nélkül. Jelentkezhetni naponta, Zeneakadémia, Szent-Anna-utcza.

* **Ha németnyelvben való gyakorlás** és jó levegő élvezése végett valamely szülő a nyári szünetre a Szepesség egyik tős-gyökere német városába akarja adni gyermekét, ezt nagyon méltányos feltételek mellett megteheti. s illető ág. evang. vallás tanító nevét, ki esetleg a korropeziót is elvállalja, szívesen közli a kiadóhivatal.

* **Szülők figyelmebe.** Egyetemi tanfolyamot végzett középiskolai tanárjelölt, ki már gyakorlatilag nyilvános iskolákban is működött, előkészít felvételi, pót- és javító vizsgálatokra előnyös feltételek mellett. — Czime a kiadóhivatalban, vagy a szerkesztőségben megtudható.

* **Táncztanfolyam a szünidőben.** Alföldi Károly táncztanar tisztelettel értesíti azon melyen tisztelt családokat, kik gyermekeiket a szünidőben óhajtják taníttatni, hogy körutjából hazaérkezett és július hó 16-án idehaza nyit tanfolyamot, melyre a beiratkozásokat mai naptól elfogadja bármely időben. Lakása II. ker. Péterfia u. 2. sz.

A háboru.

A háboru következményeiről ír a New-Yorker Handels Zeitung jun. 18-iki számában, azt fejtve, hogy 1 évvel ezelőtt még senki sem gondolt a mai háborura és hogy ez csak a kubai állapotokból és a kubaiaknak makacs ellentállásából fejlődött ki. További okoskodása a következő:

A háboru épp oly véletlen dolog, mint a mily véletlen annak a hatása. Az Egyesült Államok a háboru befejezése után okvetlenül azt fogják tapasztalni, hogy hatalmuk köré tagult. Hogy a spanyoloknak Kubából és Puerto-Ricóból való elűzése után oly helyzetben lennének, hogy e birtokokat politikai hatáskörükbe bekebelezék, ahg tebető fel.

A mi Kubát illeti, az itteni kormány, valamint a kongresszus is, Kuba függetlenségének kihirdetése alkalmából határozottan kijelentette, hogy Kuba annexálásának szándéka nem forog fenn.

Ez a nyilatkozat érvényben és döntő marad a spanyoloknak Kubából való elűzése után is. Kezen fekvő dolog azonban, hogy a jövőndő, szabad Kuba politikailag és kereskedelmileg szoros összeköttetésben lesz az Egyesült Államokkal.

Porto Ricoval mar más az eset. E szigettel szemben az Egyesült Államok nem kötelezték magukat semmiféle tartózkodásra és ezeknek annexálása az elfoglalás után nincs teljesen kizárva.

A Filippi-szigetek okvetlenül nemzetközi bonyodalmat foglalkoztatni okozni: A kormánynak nincs szándékában, hogy azt a szigetesoprotot állandóan és végérvényesen megtartsa. A Filippi-szigetek megszállása és közigazgatása kétségkívül csak addig fog tartani, a megkötendő békeszerződés alapján Spanyolország teljesíteni fogja az összes szerződéses kötelezettségeket, különösen pedig a karterítés kötelezettségeit. Az Egyesült-Államoknak a kelet-ázsiai vizeken való érdekei azonban szigorúan és kíméletlenül, a többi államokéval teljes egyenlőségben fognak megóvatni és az Egyesült Államok összes pénzügyi és katonai forrásait fel fogják használni, hogy a Filippi-szigetekbe való minden beavatkozást elutasítsanak.

A háboruak kétségkívül a legfontosabb következménye azonban az lesz, hogy az Egyesült-Államok a jövőben teljes erővel fognak elsőrangú katonai és tengeri hatalommá fejlődni. Ez az evolúció képezi a századvegi amerikai politikanak magzatát. Az Egyesült-Államokat eddigelé csak hatalmas, törekvő, fejlett államnak tekintették. Nem tekintették azonban mostanáig nagyhatalomnak, melylyel számolni kell. Az Amerika felől taplált nézetnek a jövőben meg kell változnia. Anglia már meg is adta a jelt a világnak. A többiről Amerika maga fog gondoskodni.

Ma érkezett távirataink a következőket jelentik:

Madrid, július 1. A tengerészeti miniszterium táviratot kapott, a mely tudatja, hogy C a m a r a tengeri nagyhajója áthaladt a S u e z esatornán.

New-York július 1. Azt a hírt hogy tegnap Santiago de Cubánál esata lett volna, hivatalos helyről alptalannak nyilvánítják.

A New-York Herald washingtoni jelentése szerint W a t s o n tengeri nagyhajójának főfeladata az, hogy C a m a r a spanyol hajóhadat a Filippi szigetekhez kövesse, mint-hogy az itteni tengerészeti körök megvannak győződve, hogy Camara odamegy.

New-York, jul. 1. Cervera tengeri nagyhajó táviratai szerint Santiago de Cubában mar igen szűken van az élelem és nem-sokára teljesen elfogy. Az amerikai hajóhadnak már napok óta nem sikerült a kikötő bejaratánál levő ütegeket megszálltatni, noha az amerikai hajók igen közel mentek az ütegekhez.

Washington, jul. 1. A jelzőosztály főnöke a cubai jelzőosztály vezetőjétől táviratot kapott, amelyben tudatja, hogy nem egészen két mérföldnyire Santiago de Cubától táviró és telefonállomást állítottak föl, a

mely Baiquirin keresztül összeköttetésben áll Guantovomóval.

Berlin, jul. 1. A Wolffgynökségnek jelentik Hongkonból: Manilából érkezett megbízható hírek szerint a spanyol főkörmányzó kíváncsiságára a napokban értekezlet volt a német cirikaló hajóraj parancsnoka Diederichs ellentengernagy és a főkörmányzó között, a mely alkalommal a főkörmányzó a spanyol kormány nevében azt a javaslatot tette, hogy a semleges hajók parancsnokai vegyék át Manilát depositum-képen. Diederichs ellentengernagy — tekintettel az amerikai blokádra, — nem állott rá e javaslatra.

San-Francisco, jul. 1. 470 tiszt és 10,464 ember jelenleg utban van Manila felé.

A juraguai táborból jelentik jun. 29-ről hogy Santiago de Cuba felé sürgősen vasutat építenek.

Vizsga után.

Az iskolába járó gyermekek legizgalmasabb napja a „vizsga” végre elmúlt.

A vizsgáló bizottság ügybuzgó elnöke a ki anyagi türelemmel hallgatta végig a „hercegi babak” jó és rossz feleleteit és tarka barka verseit, buzdító beszédet intéz a gyermekekhez, inti őket a »néniek» iránti háladosságra és a maga részéről is a vizsga eredményéhez képest meleg vagy obligát szavakba köszöni meg a tanítónő fáradozását. A tanító fáradtan kimerülten áll asztala mögött, szeméit majd az ő drága baberjain — a virágcsokrokon, — fáradsága mellett jutalmán majd a feléje igyekvő mamákon pihentetve.

A tanítónő a kinék az a mestersége, hogy a lélek hurjait pengesse, a gyakorlott psychologus élvezetével szemléli az arczokat, melyekről e pillanatban érdekes és tanulságos dolgokat lehet látni.

Évek hosszú sora óta gyűjtöm ezeket a lélektani olvasmányokat

Minden vizsga után kísért bennem az óriási viszketeg, hogy a nagy közönséggel is megismertessem érdekes olvasmányaimnak egy részét, de a hetköznapit teendők és gondok mindég kiűzték belőlem a nemes ambíciót.

Az idei vizsga után azonban esordultig megtelt tapasztalásom pohara. «Maszaj» belőle valamit leöntenem.

A tanügy bőlesei 5 osztályzatot állapítottak meg a gyermek előmenetelének megjelölésére. Kitünő, jeles, jó, elégséges és elégtelen. Ez az 5 tükör veti vissza a vizsga utáni pillanatban n. t. szülők képeit. És bámulatos! mindenik tükör, nem egy hanem több képet mutat.

A »kitünőségek» szüleinek arczáról természetesen az öröm és meglegedés tükröződik vissza. Erre vall a mosolygó arcz és ragyogó szem, de az öröm érzetet kísérő gondolatok más más színezetet adnak az arcznak. Mig az egyik mama keresetlen szavakban, meleg köszönettel fejezi ki háláját és elismerését, a másik erőltetett nyajasséggal leereszkedő mosolylyal teszi meg obligát nyilatkozatát, s valami félg elharapott szó törekszik az ajkakra, mely azt akarja mondani, hogy »Köszönöm» Felvonnul a »jelesek» nagyobb csoportja.

Ebben is láthatuak melegegett arczokat elvégre a jeles sem megvetendő osztályzat, és vannak még emberek a kik tudják, hogy nem lehet minden gyermek kitünő. De sajnos vannak olyan mamák is kik nem a gyermek tudását hanem csak az osztályzatát nézik.

»Hat az én kis lányom olyan rosza, hogy nem érdemelje a kitünőt? Hiszen tud az anynyit mint akármelyik kitünőnek osztályozott gyermek».

A tanítónő ajkaba harap; de meglegszik azzal a lakonikus felelettel, hogy a »jeles» nem jelent rossz osztályzatot.

Ezzel kapja magát a sértett mama, levezi az asztalról a gyermeke által hozott csokrot, hátat fordít a tanítónőnek és a »jól nevelt nő» mozdulataival indul hazafelé azzal a tudattal, hogy ő most a nénikét a sárga földig lesujtotta.

Vannak aztán olyanok is, a kik szóba

sem állanak a tanítónővel, hanem a közel állókhoz intézik pikáns megjegyzéseiket, de úgy, hogy a tanítónő is hallhatja. Az elégséges vagy pláne elégtelen osztályzatot nyert gyermekek szülőiről nem is szólok!

Mindezeket nem szemrehányásképen hozom fel; vele jár ez a tanító foglalkozásával és annyira megszoktuk, hogy inkább mosolygunk, sem hogy magütköznénk rajta.

Tulajdonképen czéлом az, hogy az apprehendáló t. szülőket felvilágosítsam, miért nem haladnak gyermekeik úgy, ahogy ók és bizonyára a tanítónő is óhajtáná és mért nem kitünő némely olyan gyermek, aki tehetségénél fogva bizonyos körülmények között az lehetne.

Vannak igen tisztelt mamák, a kik csak azért küldik a gyermeket az iskolába, hogy betegyék a gondot. Hadd kioldójék vele a tanító.

Saját kényelmünkből nem hajlandók egy szemernyit sem feláldozni a gyermek előmenetele érdekében. A feladatok ellenőrzése kegyedeket nagyon fel izgatja így hangzik gyakran a panasz.

Pedig 100 gyermek közül alig akad 5—6 akiben meg van a szorgalom és kötelesség tudás oly mértékben, hogy nem kell serkenteni, nem kell ellenőrizni. A többit többé kevésbé ösztönözni buzdítani kell.

Foglalkozzék kissé maga is gyermekével, ne gondolja, hogy eleget tett kötelességének, ha iskolába adta és még azonkívül is járát hozzá egy 1—2 frtos korrepetitort. Több kötelesség tudást a gyermeknevelése körül és kevesebb kényelem szeretetet kérünk és mindezek után is kevesebb követelődzést. Ne legyenek elfogultak és lassak be, hogy a tanuló nem foroghat minden gyermekből kitünő tanulót.

Egy »néniek»

Ki akar postás lenni?

Debreczen, július 2.

A kereskedelmi miniszterium a m. kir. posta-, távirat- és távbeszélőnél betöltendő 108 gyakornok-jelölti állásra pályázatot nyitott. Ezen állásokra az 1883: évi I. cz. 14-ik §-a alapján mindazok pályázhatnak, a kik középiskolát vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet erettégi vizsgával sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítványal feddhetetlen előéletüket, közhasznosági orvosi bizonyítványal pedig ép és egészséges, a posta- és távirat-szolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni.

A pályázat alá becsatolt állásokat a kerületi posta és táviratigazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tízenkettőt.

A sajátkezüleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kervenyek a mar közszolgálatban állók által előjáróságuk, a közszolgálatban nem levők által pedig az illető szolgabíró vagy polgármester útján folyó évi július 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmaztatást óhajtának nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrabi posta és táviratigazgatóságokhoz nyújtandók be s a mennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkezének, később érkező folyamodványok is elfogadhatnak.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és táviratigazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki azután felfogadásuk iránt végleg határoz.

A felfogadott posta és táviratigazgarnok-jelöltek eskü helyett ezt pótló fogadalmat tesznek, egy frt napidíjban részesítetnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1. Állásukat az illetékes posta és táviratigazgatóság felhívására f. évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképen rendelkeznek, ehhezkepest elfoglalni tartoznak.

2. Kötelesek a posta- és táviridgazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fejelemmi hatósága alatt állanak, a posta és táviridkezelést gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni.

3. 1899. évi szeptember hó 1-én saját költségükön Budapestre, illetőleg Zagrábba fognak áthelyeztetni, a posta- és táviridatizsképző tanfolyam szabályszerű hallgatására.

4. A posta-távirid tanfolyam tartama alatt mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beiktatási és tandíjakat is, ha ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentetnek — fizetni kötelesek.

4. Napidijaik élvezetében e tanfolyamnak 10 óra terjedő ideje alatt is megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székhelyen levő posta- és táviridgazgatóság rendelkezése szerint, szabadidejükben szolgálatot teljesíteni tartoznak.

6. Akik ezen feltételeknek eleget nem tesznek és akiknek magatartása, vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok, is, akik a posta-távirid szolgálatra más okok miatt alkalmatlanoknak találhatók — a szolgálat, illetőleg ezen próbaképeni alkalmaztatás alól felmentetnek.

7. Azok viszont, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevalnak, a posta- és táviridatizsképző tanfolyam szabályszerű elvégzése után posta- és táviridagyakornokká neveztetnek ki, az 1893. évi IV. t.-cz. 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal, azaz, ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 500 frt, különben évi 400 frt járandósággal; a postaes táviridatanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letételével pedig igényt szereznek a X. fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. t.-czikben meghatározott illetményekkel járó posta- és táviridatizsi állásokra s ha ily állásokra hely üresedés hiánya miatt azonnal kinevezhetők nem volnának, addig míg kinevezetésük bekövetkezik, posta- és táviridsegédtszti minőségben nyerne alkalmazást.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

július. 1.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

| Bursa | kilós | Ar 100 klg. | kilós | Ar 100 klg. |
|---------------|-------|-------------|-------|-------------|
| Bánsági ó | 76 | —00—00 | 80 | 00.00—00.00 |
| " " | 77 | —00—00 | 81 | 00.00—00.00 |
| " " | 78 | —00—00 | 82 | —00—00 |
| Tiszavidéki ó | 79 | —00—00 | — | 00.00—00.00 |
| " " | 76 | 12.20 12.25 | 80 | —00—00 |
| " " | 77 | 12.35 12.45 | 81 | 00.00—00.00 |
| Festvidéki ó | 78 | 12.50—12.60 | 82 | 00.00—00.00 |
| " " | 79 | 12.65 12.70 | — | —00—00 |
| " " | 79 | 12.15 12.30 | 80 | —00—00 |
| Fehérmegyei ó | 76 | 12.20—12.15 | 81 | —00—00 |
| " " | 78 | 12.45 12.55 | 82 | 00.00—00.00 |
| " " | 79 | 12.50—12.55 | — | —00—00 |
| Bácskai ó | 76 | 12.25—12.40 | 80 | 00.00—00.00 |
| " " | 77 | 12.40—12.45 | 81 | 00.00—00.00 |
| " " | 78 | 12.55—12.60 | 82 | 00.00—00.00 |
| Észak magy | 79 | —00—00 | — | —00—00 |
| " " | 78 | —00—00 | 80 | —00—00 |
| " " | 79 | —00—00 | 81 | —00—00 |

| | Mm. hekt.-ben | Ar kilógram |
|----------------------|---------------|-------------|
| Rozs elsőrendű uj | 70—72 | 0.00 0.00 |
| " másodrendű " | — | 0.00 0.00 |
| Árpa takarmánynak " | 60—62 | 0.00 0.00 |
| " égetni való " | 62—64 | 0.00 0.00 |
| " serfőzdei " | 64—66 | 0.00 0.00 |
| Zab — uj | 39—41 | 7.20 7.60 |
| Tengeri bánsági — uj | — | 5.00 5.10 |
| " más nemű " | — | 5.00 5.05 |
| Repcze bánsági | — | — |

Sertésvásár.

július. 1.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 00—00 krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm súlyban) 57—58 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 57—58 krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi jun. 29-én — volt készlet 44.674 darab, 1898 június

hónap 30-án felhajtott 138 drb, 1898 június hónap 30. napján elszállított 154 darab 1898 július hó 1-ső napjára maradt készletben. 44.658 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —

Irtá: **TAMÁS JÓZSEF.**

24.

— Talán csak nem vagy szerelmes?
— Nem.
— Ne légy olyan unalmas, értesd meg magad.

— Nem vagyok szerelmes, Márton, hanem csak ember. Olyan husból és vérből való állat, minek működése bármennyire összetett is, csak az ösztöne vezeti. Semmi egyéb, csak az ösztöne, amely talán tökéletesebb, mint más állaté, de mégis csak ösztön. Az egyiké fejlettebb, mint a másiké. Tud színeket ügyesen keverni és felrakja őket vászonra, a másik pávatollat tanczoltat az órán. Mond János, miért nagyobb művész ezek közül az egyik, mint a másik. Mind csak ösztön. De hiszen nem is erről akartam veled beszélni. Hanem az öreg Sújtó Péter leányáról, az Annáról, a kit elfogok venni feleségül, ha ő is úgy akarja majd.

Feleségül veszem és elmegyek vele az anyakönyvvézetőhöz, ahol beírják a nevünket. Pedig tulajdonképen erre semmi szükség, de nem is art, hát majd megcselekszem.

— Egészen elszöktek a társaságtól. Derék dolog.

Janka jött utánok, János menyasszonya.

— Néze Márton házasodni akar.

— Igazán?

— Igazán kisasszony.

— Kit vesz el?

— A házigazdám leányát, Sújtó Annát.

— Annak a vén embernek a leányát, a kit csak esavar?

— Igen azét, honnan ismeri?

— Magának megmondom. Lelkiismeret dolga. János kérem hagyjon magunkra. —

Valami beszédem van Márton urral.

János kötelességtudással vette elő a kalapját.

— Jöjjön, szállította a leány Mártont, ide ülünk a zongora mellé, innen mutathatom a legjobban az eleven illusztrációkat ahhoz, mit mondani akarok.

— Kiváncsi vagyok.

— Majd lesz is meglepetés. Néze csak ott a sarokban azt a karesu fess fiút. Leányosan szöke haja van. — Nos, hát nem találja?

— Látom,

— Titkár a miniszteriumban. Mi leányok úgy hívjuk magunk közt, hogy pasa. No igen, mert ő a főnöke a gépiró osztálynak, a hol csak leányok dolgoznak. Érti? Pedig ma már nem érdemi meg a nevet. Mondják egészen megkomolyodott — a hivatalban. Visszért régi id. áljaihoz, kik örömmel fogadták a megtérőt.

Most is a kis Fehérnének udvarl. Az ura nincs itt, az masutt jobb szórakozást talál magának.

De én a maga házasságáról akarok beszélni. Hát a pasa hirtelen komolyodásának oka van.

Valami kis liba miatt történt a dolog, a ki ott dolgozott a birodalmában. Bizonyára megszedült a kicsi, mert a pasa nem igen igyekszik azon, hogy hódítson, A szerencse a tenyerein hordja. Tudja, mert oly kedves és middig eredeti. A multkor is Fehérné beledobott egy viragot a tóba, künn a városligetben és ő besétált érte lakkezipősn. Jaj, hogy nézett ki. Unatkozik? mindjárt felvilanyozom. Az a kis leány, akiről az előbb beszéltem, a maga jóvendőbeli menyasszonya!
Gratulálhatok?

— Az nem tőlem függ teljesen, Annával meg nem is beszéltem erről a dolgról. Janka nem ertette a dolgot, csak nézte Mártont.

— Megértette a mit mondtam?

— Egész világos előttem.

— És mégis? . . .

— Mégis.

— Ez is benne van a maga hittvallásában.

— Benne van.

— Akkor nem is lehet az olyan rossz.

Ott hagyta Mártont és újra belevegült a társaságba.

Márton örült, hogy egyedül lehet, de ez nem sokáig tartott.

Egy ur közeledett feléje. Bemutatkozott. A nevet nem udia kivenni Márton, hogy zongoraművész és reszerót a szerencse.

A művész leült a zongora elé és a terem lassankint megtelt. A szétszórtan álló puffokra, phantasztikus apró kis zsölyékre telepedett a társaság. Csak a pasának jött egy kis aranyozott lábu selymes szek.

A művész játszani kezdett. Márton nem hallatta. Nem tudta elüzni azt a gondolatot, melyet Janka adott neki.

Nem mintha ez szandékát egy perézre is megingatta volna, csak azon gondolkodott, miért mondta el neki mindezeket?

Mit akar vele elérni. Hogy el ne vegye Annát. Nevetséges, mit törődik az ő dolgaival? Meg aztan olyan természetesen beszélt Fehérnérről, aki szeretettel fogadta a megtérő pasát. Az tilos, ez szabad?

A művész ff.-hoz jutott s ez felzavarta Márton gondolataiból,

— Folyt köv. —

Nyilt-tér.

Mattoni

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: május 1-től szeptember 30-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **dr. BRUCK J.** nagy korona-utca 23. az országos egészségügyi tanács r. k. tagja. **Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.** — Pontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve. Állomás hely: **Ferencz-József-tér,** a régi Lloyd-épület közelében.

260/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbiróságunk V. 71/3 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Friss Zsigmond nagyváradi bejegyzett cég részére Krausz Herman és neje h.-pályi lakosoktól 58 frt, 90 kr. tőke, ennek 1898 évi ápril, hó 25 napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 39 frt. 80 kr. perköltség erejéig 1898 évi június hó 2-án bírólóg lefoglalt és 405 frtra becsült szódavizgyár stb. ingóságok **1898 évi július hó 13-án d. u. 3 óra-kor** kezdetét veendő és H. Pályiban alperesek lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnal készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Derecskén, 1898 évi jun. hó 22-n.

Oláh Géza

birói kiküldött.

Eladó ház.

Debreczenben Bethlen-utca 19. számú (Kismester-utca 1108) beltelkes ház örök áron eladó, esetleg bérbe kiadó.

Értekezhetni **Márk Endre** collegiumi főügyész úrral Debreczenben, vagy **Kálmán Lajos** ügyvéddel Bőszörményben.

Nincs többé lábfájás,

sem tyukszem, sem izzadós láb,
sem bőrkeményedés, sem lábdaganat,
sem fagyos láb, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét a Dr. Hógyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.



Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságú 1 ft 20 kr. Az Asbest talpbélés kitűnőseget legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös had-eregek és a m. kir. honvédségek eddig 22500 pár szállítottak.

Széküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbest áru gyár betéti társ.

Viszont eladóknak tetemes árengedmény. Egyedüli elarúsító raktár Debreczenben:

BÉKÉS LAJOS.



The Premier Cycle Co Ltd. (Hillman Herber Cooper.)

Gyárak: Coventry Anglia, Eger Csehország, Doo Nürnbergnél.

Évi készítés 60.000 bicikli.

Vezérképviselőség Magyarország részére: Kann és Heller Budapest, Váci-körút 62. szám.

DEBRECZEN részére

BAUER és TÁRSA

Péterfia-utca.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya.

Borszék

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: Jun. 15. Szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan az igazgatóság által szubventionált gyorskocsikon.

E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós, Görög vállalkozóknál Sz.-Régen.**

Déli utirány: Braesó, Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya, megrendelhető Igazgatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt, (Debreczenben: **Csanak József, Szabó Zsigmond, Kohn Henrik** uraknál.

Fürdőre, borvíz üzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal árjegyzékkel szolgál

a fürdő-üzlet igazgatóság, Borszék.

Posta és távirda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

Millenniumi nagy éremmel is kitüntetve.

A világ minden tártán első kitüntetést nyert!

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi **Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlöszöges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsam**al kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerész Budapest,

V., Nagykorona-u 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

kapható minden nagyobb gyógyszerészárban.

Postai megrendelések czíme:

Zoltán gyógyszerész Budapest.

246/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbírósnak V. 68/2. 1898. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Fischer M. Samuel budapesti cég részére Krausz Hermann h.-páji lakostól 50 frt tőke, ennek 1898. évi április hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 20 frt perköltség erejéig, 1898. évi május hó 24-én bíróság lefoglalt és 405 frtra becsült szikvíz gyára stb. ingóságok **1898. évi július hó 8-án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és H.-Pályiban az alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Derecskén 1898. évi június hó 14.

Oláh Géza.

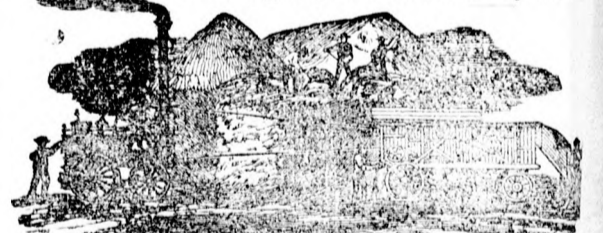
bir. kiküldött.



Óvakodjunk utánzásoktól.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyáros
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatos



Locomotorok és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, származékos gépek, hars-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kuszáló- és gépek, szénagyújtók.



Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek

Képviselet és bizományi raktár:

BAUER és TÁRSA cégnek

Debreczenben, II, Péterfia-u. 73. sz.